

**Arkusz zawiera informacje prawnie
chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu**

Układ graficzny © CKE 2019

CKE
**CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

Nazwa kwalifikacji: **Prowadzenie działań we współpracy ze służbami żeglugi powietrznej**
Oznaczenie kwalifikacji: **A.73**
Numer zadania: **01**
Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

A.73-01-20.01-SG

Czas trwania egzaminu: **150 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2020

CZEŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na **KARCIE OCENY** w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
  - swój numer PESEL*,
  - oznaczenie kwalifikacji,
  - numer zadania,
  - numer stanowiska.
3. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 13 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
4. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
5. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
6. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
7. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw arkusz egzaminacyjny z rezultatami oraz **KARTEŃ OCENY** na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
8. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Pracujesz na stanowisku Dyżurnego Operacyjnego w Porcie Lotniczym Poznań-Ławica im. Henryka Wieniawskiego.

- 1) Przygotuj wiadomość o zamknięciu drogi startowej, wypełniając w języku polskim i angielskim formularz NOTAM – zamknięcie drogi startowej,
- 2) Przygotuj wiadomość o przelotach gołębi w sąsiedztwie lotniska, wypełniając w języku polskim i angielskim formularz NOTAM – ostrzeżenie o przelotach gołębi w sąsiedztwie lotniska,
- 3) Przygotuj wiadomość o obowiązkowej asyście KNRL podczas kołowania po TWY D1, D2, A, B, wypełniając w języku polskim i angielskim formularz NOTAM – obowiązkowa asysta KNRL podczas kołowania po TWY D1, D2, A, B,
- 4) Wypełnij tabelę Opis znaków i sygnałów używanych podczas ustawiania statku powietrznego.

Wiadomości NOTAM opracuj na podstawie informacji zamieszczonych w opisie sytuacji i procedur wydawania NOTAM, używając skrótów stosowanych w depeszach NOTAM”. Przygotowane NOTAM-y podpisz swoim numerem PESEL.

Opis sytuacji

W dniu 11.01.2020 r. na lotnisku Poznań-Ławica w godzinach 2200-2400 LMT nastąpi zamknięcie drogi startowej 28/10 w związku z pracami malarskimi nawierzchni.

W dniu 12.01.2020 r. w pobliżu lotniska Poznań-Ławica odbędzie się przelot gołębi sportowych, czas trwania ostrzeżenia – cały dzień.

W dniach od 11 do 20.01.2020 r. na lotnisku Poznań-Ławica, w związku z wykonywanymi pracami konserwacyjnymi oświetlenia, kołowanie na TWY D1, D2, A, B odbywać się będzie tylko z asystą Koordynatora Naziemnego Ruchu Lotniczego (Follow Me).

Procedury wydawania NOTAM

1.2.1. Zasady wydawania NOTAM.

1.2.1.1. NOTAM to wiadomość zawierająca informacje (na temat ustanowienia, stanu lub zmian urządzeń lotniczych, służb, procedur, a także o niebezpieczeństwie), których znajomość we właściwym czasie jest istotna dla personelu związanego z operacjami lotniczymi.

1.2.1.2. Informacje o stanie pola ruchu naziemnego i o funkcjonowaniu urządzeń z nim związanych, muszą być przekazane właściwym organom służb informacji lotniczej (AIS), natomiast podobne informacje o znaczeniu operacyjnym należy przekazywać organom służb ruchu lotniczego (ATS), aby mogły dostarczyć niezbędne informacje przylatującym i odlatującym statkom powietrznym. Informacje te muszą być na bieżąco aktualizowane, a wszelkie zmiany bezzwłocznie zgłaszane.

1.2.1.3. Warunki panujące w polu ruchu naziemnego oraz status operacyjny urządzeń z nim związanych jest monitorowany, a informacje mające znaczenie dla wykonywania operacji lub też mające wpływ na osiągi statków powietrznych, muszą być zgłaszane. W szczególności są to informacje takie jak:

- nierówności lub uszkodzenia nawierzchni drogi startowej, drogi kołowania lub płyty postojowej;
- śnieg, błoto pośniegowe lub warstwa lodu na drodze startowej, drodze kołowania lub płycie postojowej;
- obecności wody na drodze startowej, drodze kołowania lub płycie postojowej;
- zwały lub zasypy śniegu w pobliżu drogi startowej, drogi kołowania lub płyty postojowej;
- obecności cieczy do usuwania oblodzenia i zapobiegania oblodzeniu na drodze startowej lub na drodze kołowania;
- inne tymczasowe zagrożenia, w tym zaparkowane statki powietrzne;
- awaria lub nieprawidłowe działanie wszystkich lub części pomocy wzrokowych na lotnisku;
- awaria podstawowego lub rezerwowego układu zasilania w energię elektryczną.

1.2.1.4. Zarządzający Lotniskiem jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego oraz instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej o wydaniu zarządzenia o zamknięciu lotniska dla ruchu lotniczego lub wprowadzeniu odpowiednich ograniczeń w jego eksploatacji, ich przyczynach i przewidywanym okresie trwania, z wyjątkiem sytuacji wynikających z normalnej eksploatacji lotniska, np. czyszczenie powierzchni manewrowych lotniska. Takie zarządzenie DOP zgłasza TWR i wysyła do Prezesa ULC na numer faksu 22 5207300 lub email kancelaria@ulc.gov.pl oraz do Międzynarodowego Biura NOTAM jak niżej. O planowanych zamknięciach/ograniczeniach (ważnych pod względem operacyjnym, np. planowane zamknięcia lotniska, suplementy) należy również informować Departament Lotnisk: faks: 022 520 74 62 i email: jsantkiewiczgalas@ulc.gov.pl

1.2.1.5. Dyżurny Operacyjny Portu na wniosek innych służb lub z własnej inicjatywy w oparciu o Aneks nr 15 ICAO, ma obowiązek wypełnić "formularz zamówienia NOTAM" i wysłać w postaci nieprzetworzonej (w języku polskim) do AIS - Międzynarodowego Biura NOTAM na nr faksu 22 574 7179 lub 22 5747189 lub telefonicznie pod numerem 22 574 7174 (w razie konieczności natychmiastowego wysłania NOTAM przy braku dostępu do faksu) oraz w wersji elektronicznej na adres: nof@pansa.pl z prośbą o wydanie komunikatu NOTAM we wszystkich przypadkach, w których wymienione niżej informacje nabierają bezpośredniego znaczenia operacyjnego:

- a) ustanowienie, zamknięcie lub istotne zmiany w użytkowaniu lotniska lub dróg kołowania;
- b) ustanowienie, wycofanie lub istotne zmiany w działaniu służb lotniczych (AGA, AIS, ATS, COM, MET, SAR, itp.);
- c) ustanowienie i wycofanie lub istotne zmiany wzrokowych pomocy nawigacyjnych;
- d) przerwy lub włączenie do pracy głównych elementów systemów świetlnych lotniska;
- e) ustanowienie, wycofanie lub istotne zmiany procedur żeglugi powietrznej;
- f) zaistnienie lub usunięcie znacznych niesprawności lub utrudnień na polu manewrowym;

- g) zmiany i ograniczenia dostępności paliwa, oleju i tlenu;
- h) istotne zmiany dotyczące działania dostępnych środków i służb poszukiwania i ratownictwa;
- i) wprowadzenie, wycofanie lub przywrócenie do eksploatacji oznakowania znaczących przeszkód lotniczych;
- j) zmiany w przepisach wymagające podjęcia natychmiastowych działań np. ustanowienie strefy zakazanej związanej z akcją SAR;
- k) obecność zagrożeń dla żeglugi powietrznej (ćwiczenia wojskowe, pokazy lotnicze, skoki spadochronowe itp. wykonywane poza opublikowanymi miejscami);
- l) wzniesienie, usunięcie lub zmiany (wszystkich) przeszkód lotniczych w rejonie lotniska to jest w strefach ograniczenia zabudowy (ograniczenia wysokości przeszkód) dla lotniska: w pasie startowym, strefach podejścia, nieudanego podejścia, poziomej wewnętrznej, stożkowej itp;
- m) ustanowienie lub wycofanie, jeśli to ma miejsce, lub zmiany w statusie stref zakazanych, ograniczonych lub niebezpiecznych;
- n) ustanowienie lub likwidacja stref, tras lub ich części, w których występuje możliwość przechwycenia i istnieje konieczność prowadzenia stałego nasłuchu na kanale alarmowym;
- o) przydzielanie, wycofanie lub zmiana wskaźników lokalizacji;
- p) istotne zmiany w poziomie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej lotniska, (np. zmiana kategorii);
- q) występowanie, usunięcie lub istotne zmiany niebezpiecznych warunków spowodowanych śniegiem, topniejącym śniegiem, lodem, lub wodą na polu naziemnego ruchu lotniczego;
- r) wybuch epidemii powodujący zmiany opublikowanych wymagań dotyczących szczepień i kwarantanny;
- s) prognozy o słonecznym promieniowaniu kosmicznym, jeśli są dostarczane;
- t) wystąpienie ważnych operacyjnie zmian w aktywności wulkanicznej;
- u) wypuszczenia do atmosfery materiałów radioaktywnych lub chemikaliów toksycznych;
- v) powadzenie akcji humanitarnej mającej wpływ na żeglugę powietrzną;
- w) inne zdarzenia mające wpływ na żeglugę powietrzną.

1.2.1.6. Poniższe informacje nie powinny być publikowane za pomocą NOTAM:

- a) rutynowe prace konserwacyjne odbywające się na płytach postojowych i drogach kołowania, nie mające wpływu na bezpieczne poruszanie się statków powietrznych;
- b) prace przy oznakowaniu drogi startowej, jeśli operacje statków powietrznych mogą odbywać się bezpiecznie na innych dostępnych drogach startowych, lub gdy używany sprzęt może być, w razie potrzeby, usunięty;
- c) tymczasowe przeszkody znajdujące się w pobliżu lotniska, nie mające wpływu na bezpieczeństwo operacji statków powietrznych;
- d) częściowe usterki urządzeń świetlnych lotniska nie mające bezpośredniego wpływu na operacje statków powietrznych;
- e) częściowe, tymczasowe usterki w łączności powietrze-ziemia, jeżeli wiadomo, że są dostępne i mogą być wykorzystane odpowiednie częstotliwości zapasowe;
- f) brak służb obsługujących płytę postojową oraz brak kierowania ruchem drogowym;
- g) brak znaków wskazujących położenie i kierunek, a także innych znaków informacyjnych na polu naziemnego ruchu lotniczego danego lotniska;
- h) skoki spadochronowe w przestrzeni powietrznej niekontrolowanej w warunkach VFR i w miejscach opublikowanych lub wewnątrz stref niebezpiecznych i zakazanych, znajdujących się wewnątrz przestrzeni powietrznej kontrolowanej;

i) inne informacje o podobnym, tymczasowym charakterze.

1.2.2. Szczegółowe procedury wypełniania informacji do NOTAM.

1.2.2.1. Pola "formularza zamówienia NOTAM":

Pole A Lokalizacja lotniska

Pole B Od kiedy obowiązuje ograniczenia [data i godzina UTC]

Pole C Do kiedy obowiązują ograniczenia [data i godzina UTC]

Pole D Okresy czasu obowiązywania ograniczeń

Pole E Treść NOTAM (wersje językowe) Polska/Angielska

Pole F Wysokość , od której obowiązuje ograniczenie

Pole G Do jakiej wysokości obowiązuje ograniczenie

Pole Q Do komputerowego przetwarzania danych NOTAM

1.2.2.2. Objaśnienia:

Pole A: zawiera informację o lokalizacji ograniczenia. Dozwolone jest wpisywanie oznaczników lotniska,

Pole B: zawiera informacje od kiedy informacja zawarta w NOTAM jest ważna. Podawany czas jest zawsze czasem UTC,

Pole C: zawiera informacje do kiedy informacja zawarta w NOTAM jest ważna. Podawany czas jest zawsze czasem UTC,

Pole D: występuje wtedy gdy jest potrzebne. Zawiera informację w jakich przedziałach czasowych obowiązują ograniczenia zawarte w NOTAM i do kiedy są ważne. Podawany czas jest zawsze czasem UTC,

Pole E: zawiera informację opisową dotyczącą samego ograniczenia. Stosuje się tekst otwarty oraz skróty dozwolone przez ICAO,

Pole F: informacje występują jedynie w ostrzeżeniach nawigacyjnych. Informacja zawiera od jakiej wysokości obowiązują ograniczenia,

Pole G: informacje występują jedynie w ostrzeżeniach nawigacyjnych. Informacja zawiera do jakiej wysokości obowiązują ograniczenia,

Pole Q: występuje tylko w NOTAM mających „SYSTEM NOTAM”, pozwala na komputerowe przetwarzanie NOTAM.

Skróty stosowane w depeszach NOTAM

Skrót	Angielskie znaczenie	Polskie znaczenie
A		
A	Amber	Bursztynowy
A/A	Air to Air	Powietrze-powietrze
ABT	About	Okolo
AD	Aerodrome	Lotnisko
ALS	Approach lightning system	System świateł podejścia
B		
B	Blue	Niebieski
BA	Breaking action	Hamowanie
BR	Mist	Zamglenie
BTN	Between	Między
C		
C	Degrees Celsius	Stopnie Celsjusza
CAT	Category	Kategoria
CH	Channel	Kanał
CLSD	Close, closed, closing	Zamykać ,Zamknięty,Zamykanie
CNL	Cancel	Anulować, odwołać
D		
DA	Decision altitude	Wysokość bezwzględna decyzji
DEG	Degrees	Stopnie
DLY	Daily	Codziennie
DNG	Danger	Niebezpieczny
E		
EAT	Expected approach time	Spodziewany czas podejścia
EV	Every	Każdy
EXP	Expect	Spodziewać się
EXTD	Extend	Wydłużyć
F		
FAC	Facilities	Urządzenia
FLD	Field	Pole
FT	Feet	Stopy
FZ	Freezing	Marznący
G		
G	Green	Zielony
GND	Ground	Ziemia
GP	Glide path	Ścieżka schodzenia
GRASS	Grass landing area	Trawiaste pole wzlotów
H		
H24	Continous day and night service	Działanie służby przez całą dobę
HDG	Heading	Kurs
HR	Hours	Godziny
HVY	Heavy	Ciężki
I		
ICE	Icing	Oblodzenie
INOP	Inoperative	Nieczynny
INTL	International	Międzynarodowy
IR	Ice on runway	Droga startowa obludzona
J		
JAN	January	Styczeń
JUN	June	Czerwiec

Skrót	Angielskie znaczenie	Polskie znaczenie
K		
KG	Kilograms	Kilogramy
KM	Kilometers	Kilometry
KT	Knots	Węzły
L		
LDA	Landing distance available	Rozporządzalna długość lądowania
LGT	Light or lighting	Światło lub oświetlenie
LMT	Local mean time	Średni czas lokalny
LVL	Level	Poziom
M		
MAG	Magnetic	Magnetyczny
MAY	May	Maj
MIL	Military	Woskowy
MT	Mountain	Góra
N		
NAV	Navigation	Nawigacja
NM	Nautical miles	Mile morskie
NSC	No significant clouds	Bez istotnych chmur
NXT	Next	Następny
O		
OBST	Obstacle	Przeszkoda
ORD	Order	Polecenie
OTP	On top	Na wierzchołku
P		
PA	Precision approach	Podejście precyzyjne
PAX	Passenger	Pasażer
PERM	Permanent	Stały
PWR	Power	Moc
Q		
QNH	Altimeter sub-scale setting to obtain elevation when on the ground	Nastawienie skali wysokościomierza znajdującego się na ziemi, tak aby wskazywał wzniesienie tego miejsca
R		
R	Red	Czerwony
REDL	Runway Edge light	Światło krawędziowe drogi startowej
RSCD	Runway Surface condition	Stan nawierzchni drogi startowej
RWY	Runway	Droga startowa
S		
SA	Sand	Piasek
SN	Snow	Śnieg
SR	Sunrise	Wschód słońca
T		
T	Temperature	Temperatura
TO...	To (place)	Do (miejsca)
TWY	Taxiway	Droga kołowania
TYP	Type of aircraft	Typ statku powietrznego
U		
UNA	Unable	Nie być w stanie
U/S	Unserviceable	Niesprawny/ niezdatny do użytku
UTC	Coordinated universal time	Uniwersalny czas skoordynowany
V		

Skrót	Angielskie znaczenie	Polskie znaczenie
VA	Volcanic ash	Popiół wulkaniczny
VIP	Very important person	Bardzo ważna osoba
VRB	Variable	Zmienny
W		
W	White	Biały
WIP	Work in progres	Prace w toku
WX	Weather	Pogoda
X		
X	Cross	Przecinać
Y		
Y	Yellow	Żółty
Z		
Z	Coordinated universal time (in meteorological message)	Uniwersalny czas skoordynowany (w depeszach meteorologicznych)

Uwaga: Daty, godziny, lotnisko oraz treści wiadomości zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym zostały przyjęte tylko dla celów przeprowadzenia egzaminu.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 150 minut.

Ocenie będą podlegać 4 rezultaty:

- formularz NOTAM – zamknięcie drogi startowej,
- formularz NOTAM – ostrzeżenie o przelotach gołębi w sąsiedztwie lotniska,
- formularz NOTAM – obowiązkowa asysta KNRL podczas kołowania po TWY D1, D2, A, B,
- opis znaków i sygnałów wykorzystywanych podczas ustawiania statku powietrznego – tabela.

NOTAM – zamknięcie drogi startowej**Formularz zamówienia NOTAM**

Telefon kontaktowy wnioskującego:

.....

Miejscowość i data:

....., dnia:.....

Międzynarodowe Biuro NOTAM**Proszę o wydanie następującego NOTAM:**

<i>Lokalizacja</i>	A)	
Od (data-czas)	B)	
Do (data/EST/PERM)	C)	
Okresy aktywności	D)	
POLE E): POLSKA treść NOTAM podana otwartym tekstem (przy użyciu skrótów ICAO)		
POLE E): ANGIELSKA treść NOTAM podana otwartym tekstem (przy użyciu skrótów ICAO)		
Dolna granica	F)	
Górna granica	G)	
<i>Podpis wnioskującego o wydanie NOTAM:</i>		<i>Podpis wydającego NOTAM:</i>
<i>Adnotacje Biura NOTAM i/lub AIS umieszcza się na odwrocie formularza</i>		

NOTAM – ostrzeżenie o przelotach gołębi w sąsiedztwie lotniska**Formularz zamówienia NOTAM**

Telefon kontaktowy wnioskującego:

.....
 .....

Miejscowość i data:

....., dnia:.....

Międzynarodowe Biuro NOTAM**Proszę o wydanie następującego NOTAM:**

<i>Lokalizacja</i>	A)	
Od (data-czas)	B)	
Do (data/EST/PERM)	C)	
Okresy aktywności	D)	
POLE E): POLSKA treść NOTAM podana otwartym tekstem (przy użyciu skrótów ICAO)		
POLE E): ANGIELSKA treść NOTAM podana otwartym tekstem (przy użyciu skrótów ICAO)		
Dolna granica	F)	
Górna granica	G)	
<i>Podpis wnioskującego o wydanie NOTAM:</i>		<i>Podpis wydającego NOTAM:</i>
<i>Adnotacje Biura NOTAM i/lub AIS umieszczają się na odwrocie formularza</i>		

NOTAM – obowiązkowa asysta KNRL podczas kołowania po TWY D1, D2, A, B,**Formularz zamówienia NOTAM**

Telefon kontaktowy wnioskującego:

_____

.....

Miejscowość i data:

....., dnia:.....

Międzynarodowe Biuro NOTAM**Proszę o wydanie następującego NOTAM:**

<i>Lokalizacja</i>	A)	
Od (data-czas)	B)	
Do (data/EST/PERM)	C)	
Okresy aktywności	D)	
POLE E): POLSKA treść NOTAM podana otwartym tekstem (przy użyciu skrótów ICAO)		
POLE E): ANGIELSKA treść NOTAM podana otwartym tekstem (przy użyciu skrótów ICAO)		
Dolna granica	F)	
Górna granica	G)	
<i>Podpis wnioskującego o wydanie NOTAM:</i>		<i>Podpis wydającego NOTAM:</i>
<i>Adnotacje Biura NOTAM i/lub AIS umieszcza się na odwrocie formularza</i>		

Tabela. Opis znaków i sygnałów wykorzystywanych podczas ustawiania statku powietrznego

	<p>1. ....</p>
	<p>2a. ....</p>
	<p>2b. ....</p>
	<p>3a. ....</p>

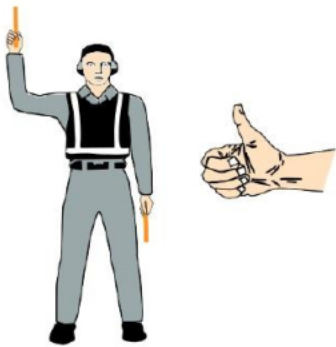
3b. ....

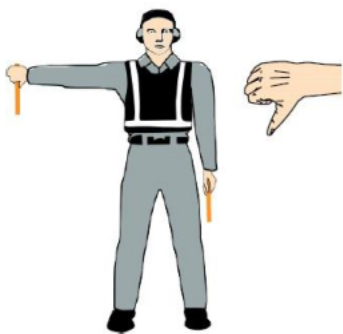
4a. ....

4b. ....

5a. ....

5b. ....